

Temat: Człowiek istotą religijną

a) Cel dydaktyczny: Uświadomienie czym jest religijność

b) Cel wychowawczy: Zachęcenie do kształtowania swojej religijności

Pomoce: Pismo Św., długopisy, krzyżówka (aneks 1), Kartka z napisem religia (aneks 2) fragmenty pisma (aneks 3), małe karteczki

Treść

1. Wstęp - Modlitwa na rozpoczęcie spotkania

Animator rozpoczyna spotkanie od znaku krzyża, zapalenia świecy i modlitwy do Ducha Świętego (znaną formułką lub własnymi słowami).

Duchu Święty, prosimy, abyś był obecny z nami podczas tego spotkania. Dodawaj nam odwagi i mądrości, abyśmy nie bali się dzielić swoimi przemyśleniami. Prosimy, rozjaśnij nasze umysły, abyśmy jak najwięcej z niego wynieśli.

Duchu Święty, który oświecasz serca i umysły nasze dodaj nam ochoty i zdolności, aby to spotkanie było dla nas pożytkiem doczesnym i wiecznym, przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Animator wita wszystkich uczestników spotkania i przechodzi do tematu...

2. Treść właściwa

I. Widzieć

Na samym początku tego spotkania, chciałbym abyście rozwiązali krzyżówkę, która wprowadzi nas w dzisiejszy temat spotkania.

[Animator rozdaje uczestnikom spotkania wydrukowaną krzyżówkę (aneks 1) oraz długopisy. Przeznacza na to kilka minut. Po upływie czasu, prosi uczestników o odczytanie hasła z krzyżówki]

Dziękuję wam za wypełnienie krzyżówki. Naszym hasłem krzyżówki jest słowo religia. Teraz proszę, abyście na znajdującej się przed wami kartce napisali z czym kojarzy wam się to słowo (chodzeniem do kościoła, kapłanem, modlitwą, Bogiem, przedmiotem szkolnym, wiarą, zasadami itd...)

Animator kładzie przed uczestnikami kartkę z dużym napisem Religia (Aneks 2) i prosi o wypełnienie zadania. Po jakimś czasie prosi o przeczytanie wszystkich odpowiedzi i krótko podsumowuje:

Podsumowanie: Religia jest to relacja człowieka do Boga, bóstwa, absolutu, z którym człowiek czuje się związany. Może być to również zespół wierzeń dotyczących istnienia ludzi, pochodzenia i celu życia lub powstania świata.

Zadam wam teraz kilka pytań:

-Jak myślicie, jakie postawy charakteryzują człowieka religijnego? (jest otwarty na drugiego człowieka, pomocny, chodzi do kościoła, żyje zgodnie z przykazaniami)

-Co dla was oznacza stwierdzenie, że człowiek jest istotą religijną? (Chodzi do kościoła, modli się, nawiązuje relację z Bogiem, przestrzega przykazań Bożych, nosi medalik, wiąże życie z Bogiem, przestrzega przykazań bożych, czyta Pismo Święte, jeździ na rekolekcje, chce cały czas poznawać Boga, zagłębia się w tematy religijne...)

-Czy uważacie, że jesteście religijni? Co świadczy o waszej religijności? (odpowiedzi uczestników)

Dobrze. Dziękuję za wasze odpowiedzi. Jak widzicie każdy zupełnie inaczej postrzega te zagadnienia, ale dzięki temu, mogłem dowiedzieć się jak wy to rozumiecie. Podczas tego spotkania chciałbym

jeszcze bardziej pochylić się nad tematem dotyczącym **religijności i jej roli w życiu człowieka**. Czy każdy człowiek jest istotą religijną? Czy jesteśmy do tego powołani? A może jednak nie wszyscy?

II. Osądzić

Teraz podzielę was na trzy grupy i każda grupa dostanie swój fragment z Pisma Świętego. Po przeczytaniu fragmentu, wspólnie w grupach zastanowicie się o czym mówi dany fragment i jakie cechy charakterystyczne dla człowieka religijnego są w nim zawarte. Po upływie czasu przedstawicie go pozostałym grupom. Możecie sugerować się pytaniami, które są dołączone do danego fragmentu.

Animator rozdaje fragmenty z Pisma Świętego wraz z pytaniami (aneks 3) i przeznacza na to określoną ilość czasu. Po upływie czasu prosi, aby grupy przeczytały i przedstawiły swój fragment tekstu. Grupy kolejno przedstawiają swoją pracę, a po każdym fragmencie animator dokonuje małego podsumowania rozważanego fragmentu.

Dobrze. Przyszła pora abyście podzielili się swoimi przemyśleniami. Proszę teraz abyście przedstawili swoje fragmenty i spróbowali odpowiedzieć na pytania.

Fragment I:

Rdz 1, 1-5, 9-13 Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię. A ziemia była bezładną pustką. Ciemność zalegała nad bezmiarem wód, a duch Boży unosił się nad wodami.

Bóg rzekł: „Niech się stanie światłość”. I stała się światłość. I widział Bóg, że światłość jest dobra. Oddzielił więc światłość od ciemności. I nazwał Bóg światłość dniem, a ciemność – nocą. I tak upłynął wieczór i poranek - dzień pierwszy. A potem Bóg rzekł: «Niechaj zbiorą się wody spod nieba w jedno miejsce i niech się ukaże powierzchnia sucha!» A gdy tak się stało, Bóg nazwał tę suchą powierzchnię ziemią, a zbiorowisko wód nazwał morzem. Bóg widząc, że były dobre, rzekł: «Niechaj ziemia wyda rośliny zielone: trawy dające nasiona, drzewa owocowe rodzące na ziemi według swego gatunku owoce, w których są nasiona». I stało się tak [...] A Bóg widział, że były dobre. I tak upłynął wieczór i poranek - dzień trzeci.

-O czym mówi ten fragment? (O początkach tworzenia świata przez Boga)

-Jaka wyglądała ziemia zanim stworzył ją Bóg? (była bezładną pustką, w której panowała ciemność)

-Co stworzył Bóg w tym fragmencie? (światłość, dzień, noc, ziemię, morze, rośliny zielone, drzewa, trawy)

- Jak wyglądała ziemia po dziele stworzenia? (Była pełna barw, rosły rośliny, światłość była oddzielona od ciemności)

Podsumowanie I fragmentu: (bardziej opowiadając) W pierwszym fragmencie pochodzącym z Księgi Rodzaju znajdował się częściowy opis stworzenia świata. Człowiek będąc istotą religijną od wieków doszukiwał się roli Boga, poszukiwał podstawowej przyczyny istnienia tego wszystkiego, co nas otacza. Początkowo mógł wiązać je z siłami przyrody, ale niedługo potem zrozumiał, że nie może być to jej wytwór. Takie rozmyślanie kieruje go na pewną drogę. Drogę, w której nasze myśli są skierowane do Boga, że gdzieś musi istnieć Bóg – stwórca, który odpowiedzialny jest za to piękne dzieło stworzenia świata. Czytaliśmy fragment, w którym na świecie panowała ciemność. Jasność nastąpiła wtedy, kiedy Bóg rozpoczął swoje dzieło. W każdym dniu Bóg obdarzał ziemię czymś nowym, aż w końcu nabrała ona barw. W ten sposób człowiek może dojść do poznania istnienia rzeczywistości, która jest pierwszą przyczyną i ostatecznym celem wszystkiego. Naszego Pana i stwórcę możemy poznać za pośrednictwem Jego dzieł, a słuchając orędzia stworzenia jest pewny, co do istnienia Boga – przyczyny i celu wszystkiego.

Fragment II:

Rdz 1, 26-31 A wreszcie rzekł Bóg: «Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam. Niech panuje nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym, nad bydłem, nad ziemią i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi!» Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na

obraz Boży go stworzył: stworzył mężczyznę i niewiastę. Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: «Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi». I rzekł Bóg: «Oto wam daję wszelką roślinę przynoszącą ziarno po całej ziemi i wszelkie drzewo, którego owoc ma w sobie nasienie: dla was będą one pokarmem [...] I stało się tak. A Bóg widział, że wszystko, co uczynił, było bardzo dobre. I tak upłynął wieczór i poranek - dzień szósty.

-Co Bóg uczynił w podanym fragmencie? (Stworzył człowieka, mężczyznę i kobietę)

-Na czyj obraz Bóg stworzył człowieka? (Na obraz Boży)

-Co Bóg nakazał im czynić? (rozmnażać się, aby mogli zaludnić całą ziemię i uczynić ją sobie poddaną i aby panowali nad innymi stworzeniami)

-Co Bóg ofiarował mężczyźnie i kobiecie? (wszelką roślinę, drzewo, ziemię aby mogli nad nią panować)

Podsumowanie II fragmentu: (bardziej opowiadając) W drugim fragmencie, który również pochodzi z Księgi Rodzaju, Bóg dokonuje potężnego dzieła. Dzieła stworzenia człowieka. Bycie istotą religijną jest wpisane w naszą naturę, bo przecież jak mogliśmy usłyszeć w czytanim fragmencie, człowiek został stworzony na obraz i podobieństwo Boga. Został stworzony przez Boga z miłości. Bóg jako potężny stwórca, daje wskazówki mężczyźnie i kobiecie, po to, aby mogli posiąść całą ziemię. Bóg przekazał człowiekowi wszystko, co najpiękniejsze.

Fragment III:

Ps 116, 1-14 Alleluja. Miłuję Pana, albowiem usłyszał głos mego błagania, bo ucha swego nakłonił ku mnie w dniu, w którym wołałem. Oplotły mnie więzy śmierci, dosięgły mnie pęta Szeolu, popadłem w ucisk i udrękę. Ale wezwałem imienia Pańskiego: «O Panie, ratuj me życie!» Pan jest łaskawy i sprawiedliwy i Bóg nasz jest miłosierny: Pan strzeże ludzi pełnych prostoty: byłem bezsilny, a On mię wybawił. Wróć, moja duszo, do swego spokoju, bo Pan ci dobrze uczynił. Uchronił bowiem moje życie od śmierci, moje oczy - od łez, moje nogi - od upadku. Będę chodził w obecności Pańskiej w krainie żyjących. Ufałem, nawet gdy mówiłem: «Jestem w wielkim ucisku». Powiedziałem w swym przynębieniu: «Każdy człowiek kłamie!» Cóż oddam Panu za wszystko, co mi wyświadczył? Podniosę kielich zbawienia i wezwę imienia Pańskiego. Moje śluby, złożone Panu, wypełnię przed całym Jego ludem.

-Co działo się z człowiekiem zanim uciekł się do Boga? (oplotły go węzy śmierci, dopadły go węzy Szeolu, popadł w ucisk i udrękę, był bezsilny)

-Co postanowił zrobić człowiek gdy znalazł się w ucisku? (Uciec się do Boga)

-Jaki był odzew Boga? (był łaskawy i wysłuchaj głosu błagającego o pomoc, wybawił, uchronił życie od śmierci, oczy od łez, nogi od upadku)

-Co ocalony człowiek chce oddać Panu, za wszystko czego dostąpił? (Chce wzywać imienia Pana i głosić jego cuda, być mu wierny)

Podsumowanie III fragmentu: (bardziej opowiadając) W trzecim fragmencie pochodzącym z Księgi Psalmów, ukazuje nam się sytuacja, gdzie człowiek napotyka na swojej drodze pewną trudność. Jest mu ciężko, nie jest w stanie sam sobie poradzić. Wtedy szuka on pomocy. Przychodzi myśl, aby zwrócić się z prośbą do siły wyższej, do Boga. A wtedy okazuje się, że węzły trudności czy udręki ustępują. Człowiek jako istota religijna kieruje swoje myśli do Boga. Pokłada w nim nadzieję, że w trudnych momentach będzie miał się do kogo zwrócić o pomoc. Świadomość, że Bóg istnieje daje człowiekowi poczucie bezpieczeństwa i pozwala przetrwać najtrudniejsze chwile. Kiedy człowiek dostąpi ogromnej miłości Boga, nie wie jak może mu się odwdziaczyć, ale Bóg nie chce zapłaty, nie

chce materialnych rzeczy. Bóg chce naszego zaufania, miłości i wierności. Pragnienie Boga jest wpisane w serce człowieka, ponieważ został on stworzony przez Boga i dla Boga. Człowiek został stworzony do życia w komunii z Bogiem, w którym znajduje swoje szczęście.

Po skończonej prezentacji fragmentów animator dokonuje podsumowania całości:

Jak mogliście zobaczyć w przytoczonych fragmentach bycie istotą religijną jest niejako wpisane do naszego życia i my jako ludzie jesteśmy do tego powołani.

Teraz rozważmy wspólnie jeszcze jeden fragment z pisma świętego dotyczący dziesięciu Przykazań Bożych.

Pwt 5, 5-22 W tym czasie ja stałem między Panem a wami, aby wam oznajmić słowa Pana, gdyście się bali ognia i nie weszli na górę. A On mówił: «Jam jest Pan, Bóg twój, który cię wyprowadził z ziemi egipskiej, z domu niewoli. Nie będziesz miał bogów innych oprócz Mnie. Nie uczynisz sobie posągu ani żadnego obrazu tego, co jest na niebie wysoko albo na ziemi nisko, lub w wodzie poniżej ziemi. [...] Nie będziesz brał imienia Pana, Boga twego, do czczych rzeczy, bo nie dozwolił Pan, by pozostał bezkarny ten, kto bierze Jego imię do czczych rzeczy. Będziesz zwał na szabat, aby go święcić, jak ci nakazał Pan, Bóg twój. Sześć dni będziesz pracował i wykonywał wszelką twą pracę, lecz w siódmym dniu jest szabat Pana, Boga twego. Nie będziesz wykonywał żadnej pracy ani ty, ani twój syn [...] Czcij swego ojca i swoją matkę, jak ci nakazał Pan, Bóg twój, abyś długo żył i aby ci się dobrze powodziło na ziemi, którą ci daje Pan, Bóg twój. Nie będziesz zabijał. Nie będziesz cudzołożył. Nie będziesz kradł. Jako świadek nie będziesz mówił przeciw bliźniemu twemu kłamstwa. Nie będziesz pożądał żony swojego bliźniego. Nie będziesz pragnął domu swojego bliźniego ani jego pola, ani jego niewolnika, ani jego niewolnicy, ani jego wołu, ani jego osła, ani żadnej rzeczy, która należy do twojego bliźniego». Te słowa wyrzekł Pan do waszego zgromadzenia na górze spośród ognia, obłoku i ciemności donośnym głosem, niczego nie dodając. Napisał je na dwu tablicach kamiennych i dał mi je.

-Jak myślicie, w jakim celu Bóg dał Mojżeszowi, a tym samym ludziom dekalog? (aby uchronić nas od zła, aby uczynić nasze życie lepszym, aby nie popełniać błędów, aby w życiu mieć wyznaczniki co jest dobre, a co złe)

Jak dobrze wiemy, Dekalog to nie zbiór nakazów i zakazów ale swego rodzaju drogowskazy życia, zgodnego z wzajemnym szacunkiem chroniące nas przed duchową śmiercią, wpisane w sumienia człowieka, który stara się żyć w zgodzie z innymi i jakimiś normami społecznymi, które współczesny świat stara się wyrzucić.

-Jak myślicie, czy osoby niewierzące przestrzegają dekalogu danego przez Boga? (Tak, ponieważ są to podstawowe zasady dobrego zachowania np. nie zabijaj)

Podsumowanie: W tym fragmencie mogliśmy usłyszeć sytuację, w której Mojżesz opowiada o tym, co spotkało go na Górze Synaj. Jak mogliście usłyszeć, w podanym fragmencie ani razu nie zostało użyte słowo „przykazania” jak myślicie, dlaczego? (ponieważ wiara to nie nakazy, lecz drogowskazy, które powinniśmy wcielić w życie). To bardzo zdumiewające ale tak jest. Otóż każdy człowiek jest istotą religijną, niezależnie od tego czy jest wierzący czy nie. Każdy człowiek przestrzega zasad dobrego wychowania np. nie zabijaj i nie kradnij. Są one równie naturalne dla osób niewierzących, jak i chrześcijan. Typowo dla ludzi wierzących określone są tylko pierwsze trzy przykazania. A pozostałe stanowią naturalne drogowskazy dane nam przez Boga. Czasami zdarzają się sytuacje, w których Boże prawo jest łamane zarówno przez ludzi wierzących jak i nie. Może to wynikać z wpływu środowiska, braku zrozumienia ze strony bliskich, indywidualnych wyborów, które często bywają gorsze niż sobie to wyobrażamy lub po prostu kryzysu wiary.

Rozdam teraz każdej osobie karteczkę oraz długopis. Proszę, żebyście na tych karteczkach napisali, jaką rolę pełni religia w waszym życiu. Spróbujcie również dokończyć zdanie:

„Jestem istotą religijną, ponieważ...” (chodzę do kościoła, postępuję zgodnie z przykazaniami, modlę się, uczęszczam na spotkania formacyjne, stworzył mnie Bóg, doświadczam miłości Boga, chodzę na religię itd..)

-Jak możemy dawać świadectwo religijności w dzisiejszych czasach? (nosić medalik/emblemat/krzyż, chodzić do kościoła, uczęszczać na religię, uczęszczać na spotkania grup parafialnych)

Teraz na kartkach, które już wam rozdałem, chciałbym, żebyście napisali w jaki sposób możemy stać się osobą jeszcze bardziej religijną i spróbowali swoich pomysłów użyć w życiu. (uczestniczyć w praktykowaniu swojej religii, czytać Słowo Boże, uczęszczać na spotkania wspólnoty parafialnej, częściej uczestniczyć we Mszy Świętej, brać udział w wydarzeniach religijnych)

Animator przeznacz na to określoną ilość czasu, po czym prosi uczestników o przeczytanie swoich odpowiedzi.

Dziękuję za wasze odpowiedzi. Jak mogliście usłyszeć, są one bardzo różne i dla każdej osoby religia pełni w życiu zupełnie inną rolę.

3. Hasło spotkania

„Albowiem z Niego i przez Niego, i dla Niego jest wszystko”.

4. Piosenka spotkania

„Tylko w Bogu moje jest zbawienie”

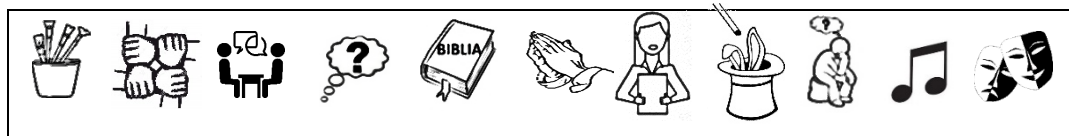
5. Zadanie apostolskie

Przez następny tydzień będę prosił Ducha Św. O dar odwagi, abym mógł mężnie przyznawać się do wyznawanej przeze mnie religii.

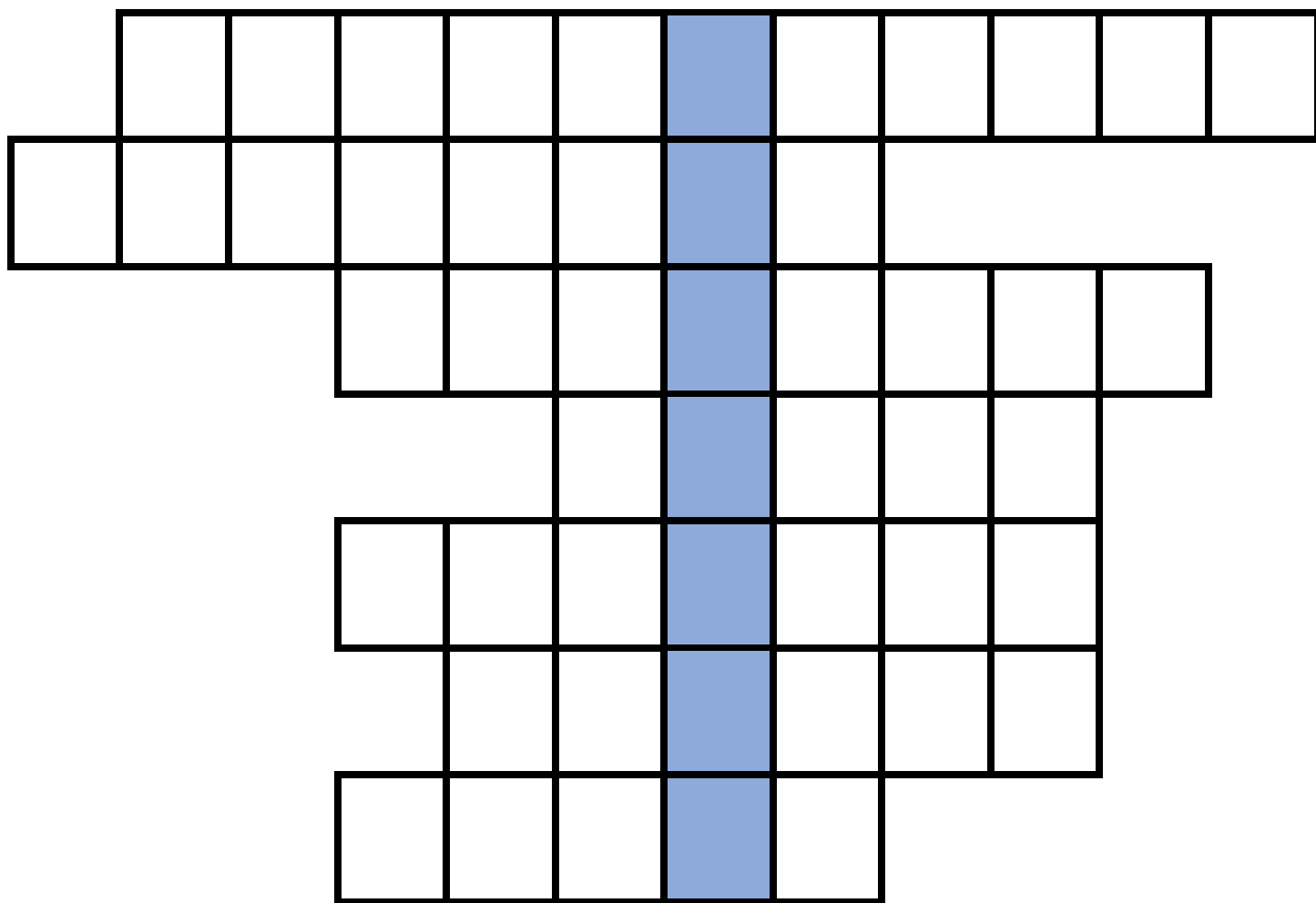
6. Modlitwa na zakończenie

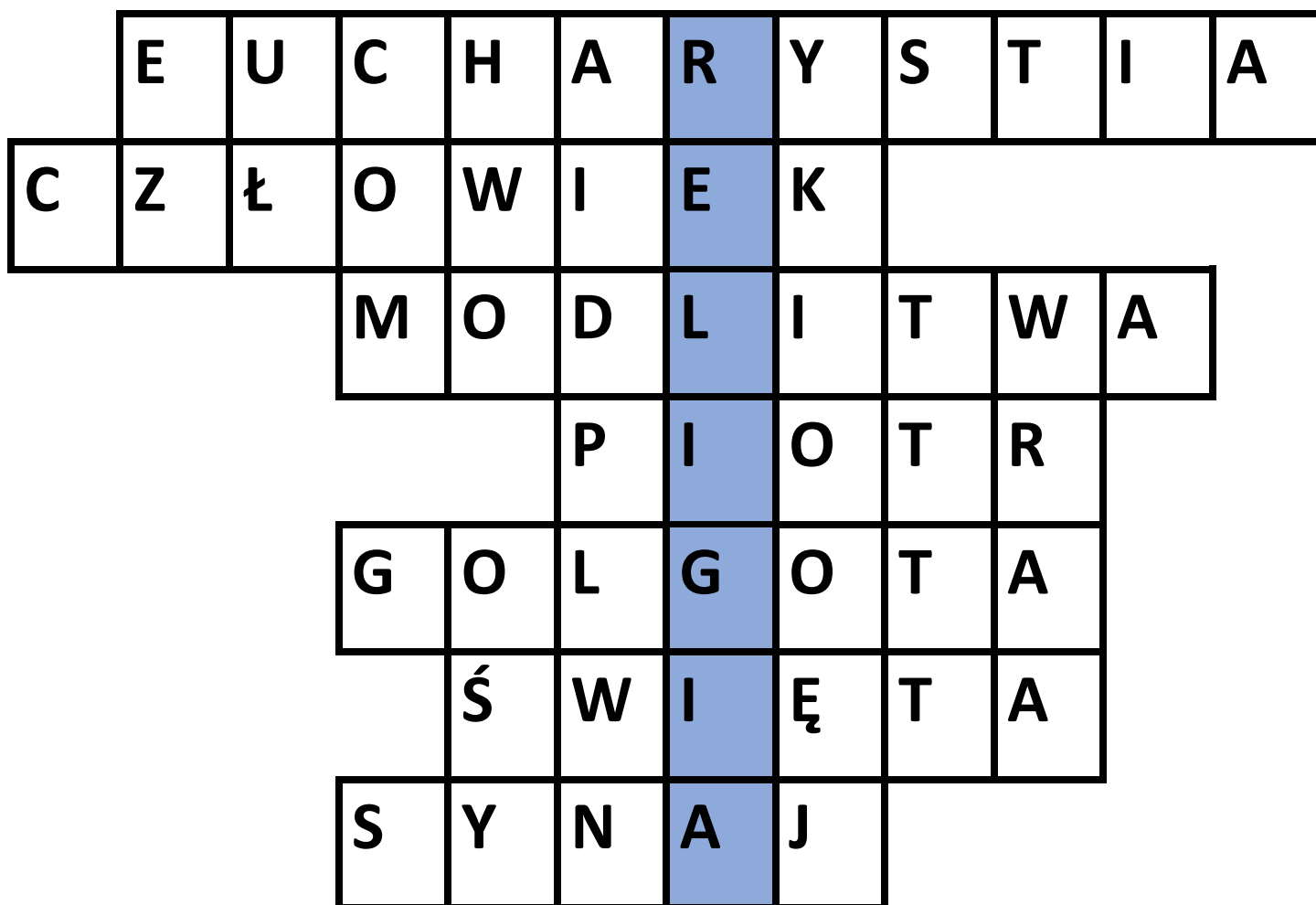
Panie Boże, Ty powiedziałeś: „Gdzie są dwaj albo trzej zebrani w imię moje, tam jestem pośród nich”. Dziękujemy Ci za to spotkanie i Twoją obecność wśród nas. Dziękujemy za to, że podczas tego spotkania mogliśmy odkryć, że jesteśmy ludźmi wiary. Prosimy, dodawaj nam codziennie ogromnej siły do walki z przeciwnościami i abyśmy nigdy nie zapominali o Twojej ogromnej miłości do każdego człowieka. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

Aneks 1

1. Inaczej Msza Święta
2. Najdoskonalsze stworzenie Boże
3. Odmawiana rano i wieczorem
4. Imię Apostoła, któremu Jezus chciał umyć nogi
5. Nazwa góry, na którą Jezus dźwigał krzyż
6. Np. Boże Narodzenie/Wielkanoc
7. Nazwa góry, na której Mojżesz otrzymał 10 przykazań

1. Inaczej Msza Święta
2. Najdoskonalsze stworzenie Boże
3. Odmawiana rano i wieczorem
4. Imię Apostoła, któremu Jezus chciał umyć nogi
5. Nazwa góry, na którą Jezus dźwigał krzyż
6. Np. Boże Narodzenie/Wielkanoc
7. Nazwa góry, na której Mojżesz otrzymał 10 przykazań

Aneks 2

RELIGIA

Aneks 3

Fragment I:

Rdz 1, 1-5, 9-13 Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię. A ziemia była bezładną pustką. Ciemność zalegała nad bezmiarem wód, a duch Boży unosił się nad wodami.

Bóg rzekł: „Niech się stanie światłość”. I stała się światłość. I widział Bóg, że światłość jest dobra.

Oddzielił więc światłość od ciemności. I nazwał Bóg światłość dniem, a ciemność – nocą.

I tak upłynął wieczór i poranek - dzień pierwszy. A potem Bóg rzekł: «Niechaj zbiorą się wody spod nieba w jedno miejsce i niech się ukaże powierzchnia sucha!» A gdy tak się stało, Bóg nazwał tę suchą powierzchnię ziemią, a zbiorowisko wód nazwał morzem. Bóg widząc, że były dobre, rzekł: «Niechaj ziemia wyda rośliny zielone: trawy dające nasiona, drzewa owocowe rodzące na ziemi według swego gatunku owoce, w których są nasiona». I stało się tak [...] A Bóg widział, że były dobre.

I tak upłynął wieczór i poranek - dzień trzeci.

-O czym mówi ten fragment?

-Jaka wyglądała ziemia zanim stworzył ją Bóg?

-Co stworzył Bóg w tym fragmencie?

- Jak wyglądała ziemia po dziele stworzenia?

Fragment II:

Rdz 1, 26-31 A wreszcie rzekł Bóg: «Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam. Niech panuje nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym, nad bydłem, nad ziemią i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi!» Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył: stworzył mężczyznę i niewiastę. Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: «Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad rybami morskimi, nad ptactwem powietrznym i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi». I rzekł Bóg: «Oto wam daję wszelką roślinę przynoszącą ziarno po całej ziemi i wszelkie drzewo, którego owoc ma w sobie nasienie: dla was będą one pokarmem [...] I stało się tak. A Bóg widział, że wszystko, co uczynił, było bardzo dobre. I tak upłynął wieczór i poranek - dzień szósty

-Co Bóg uczynił w podanym fragmencie?

-Na czyj obraz Bóg stworzył człowieka?

-Co Bóg nakazał im czynić?

-Co Bóg ofiarował mężczyźnie i kobiecie?

Fragment III:

Ps 116, 1-14 Alleluja. Miłuję Pana, albowiem usłyszał głos mego błagania, bo ucha swego nakłonił ku mnie w dniu, w którym wołałem. Oplotły mnie więzy śmierci, dosięgły mnie pęta Szeolu, popadłem w ucisk i udrękę. Ale wezwałem imienia Pańskiego: «O Panie, ratuj me życie!» Pan jest łaskawy i sprawiedliwy i Bóg nasz jest miłosierny. Pan strzeże ludzi pełnych prostoty: byłem bezsilny, a On mnie wybawił. Wróć, moja duszo, do swego spokoju, bo Pan ci dobrze uczynił. Uchronił bowiem moje życie od śmierci, moje oczy - od łez, moje nogi - od upadku. Będę chodził w obecności Pańskiej w krainie żyjących.

Ufałem, nawet gdy mówiłem: «Jestem w wielkim ucisku». Powiedziałem w swym przygnębieniu: «Każdy człowiek kłamie!» Cóż oddam Panu za wszystko, co mi wyświadczył? Podniosę kielich zbawienia i wezwę imienia Pańskiego. Moje śluby, złożone Panu, wypełnię przed całym Jego ludem.

-Co działo się z człowiekiem zanim uciekł się do Boga?

-Co postanowił zrobić człowiek gdy znalazł się w ucisku?

-Jaki był odzew Boga?

-Co ocalony człowiek chce oddać Panu, za wszystko czego dostąpił?